

Økonomi for geografer

2003 II

Alle spørgsmål ønskes besvaret. Opgaverne giver et antal point svarende til tallet i parentes

Opgave 1. IS-LM-modellen (50%)

(Ved bedømmelsen lægges vægt på, at besvarelsen viser en tydelig forståelse for økonomisk teori. Beregninger og figurer skal ledsages af forklarende tekst, helst kort og præcist)

Betragt følgende model for varemarkedet:

1a) $E = C + I + \bar{G}$

1b) $C = a + b(Y - \bar{T})$

1c) $I = \bar{I}$

1d) $Y = E$

Eksogene: $\bar{G}, \bar{T}, \bar{I}$ Endogene: E, C, I, Y Parametre: a, b

hvor $a > 0$ og $0 < b < 1$. E er ønsket efterspørgsel efter varer og tjenesteydelser, C er privat forbrug, I er investeringsefterspørgsel, G er offentlig forbrugsefterspørgsel, T er skatter, Y er den faktiske produktion af varer og tjenester.

Spørgsmål (1.1) Beskriv kort hver af modellens relationer.

Spørgsmål (1.2) Vis at den ønskede efterspørgsel efter varer og tjenester kan skrives

$$E = a + b(Y - \bar{T}) + \bar{I} + \bar{G}.$$

Vis Keynes' kryds i et diagram, hvor Y tegnes ud ad 1. akse og E tegnes ud ad 2. akse. Giv en fortolkning af diagrammet.

Spørgsmål (1.3) Beskriv konsekvensen for produktionen, Y , af en ekspansiv finanspolitik i form

af en stigning i G . Beregn $\frac{dY}{dG}$.

$\frac{dY}{dG}$ kaldes også indkomstmultiplikatoren. Hvor stor er

indkomstmultiplikatoren, hvis $b = 0,5$. b kaldes også den marginale forbrugskvote. Giv en fortolkning af den marginale forbrugskvotes betydning for indkomstmultiplikatoren.

Spørgsmål (1.4) Antag nu at ligning (1c) erstattes med:

$$1c^*) I = e - fr$$

hvor r er realrenten, e og f er parametre, $e > 0$ og $f > 0$. Vis ligningen i et diagram, hvor I tegnes ud ad 1. akse og r tegnes ud ad 2. akse. Kommenter hældningen.

Spørgsmål (1.5) Illustrer, hvordan IS-kurven udledes af Keynes' kryds samt af diagrammet for investeringsefterspørgslen.

Spørgsmål (1.6) Antag nu at pengemarkedet er beskrevet ved ligningen:

$$1e) \bar{M} / \bar{P} = gY - hr$$

hvor \bar{M} og \bar{P} er eksogene variable, der angiver henholdsvis pengemængden og prisniveauet. g og h er parametre, hvor $g > 0$ og $h > 0$. Fortolk ligningen.

Vis, at IS-kurven og LM-kurven kan skrives:

$$\text{IS: } r = \frac{1}{f} [a - b\bar{T} + e + \bar{G} - Y(1 - b)]$$

$$\text{LM: } r = \frac{g}{h} Y - \frac{i}{h} \frac{\bar{M}}{\bar{P}}$$

Spørgsmål (1.7) Illustrer IS-LM-modellen i et diagram, hvor Y tegnes ud ad 1. akse og r tegnes ud ad 2. akse. Brug enten diagrammet eller den matematiske model til at analysere konsekvenserne af en stigning i det offentlige forbrug, G . Fortolk resultatet.

Opgave 2. Præferencer (20%)

Illustrer hvordan indifferenskurverne ser ud for goder, der er perfekte substitutter. Illustrer derefter hvordan indifferenskurverne ser ud for goder, der er perfekte komplementær. Fortolk de to figurer.

Opgave 3. Korte spørgsmål (30%)

Der ønskes en kort og præcis besvarelse (med kort menes, at spørgsmål bør besvares på 1-10 linier plus eventuel illustration). Alle spørgsmål vægter lige meget.

- 1) *En økonomi analyseres med udgangspunkt i det lange sigt. Antages produktionsniveauet da at være fast eller fleksibelt? Hvad med prisniveauet?*
- 2) *Er udbud lig efterspørgsel på et marked, hvor staten fastsætter en maksimalpris, der er mindre end ligevægtsprisen? Begrund svaret.*
- 3) *Angiv definitionen på egenpriselasticitet. Hvad udtrykker egenpriselasticitetens fortegn? Hvad udtrykker egenpriselasticitetens numeriske værdi?*
- 4) *Hvad kendetegner et luksus-gode?*
- 5) *Hvad kendetegner et monopol-marked?*
- 6) *Hvad betyder strukturel ledighed?*
- 7) *Hvad er betydningen af 'lille', når økonomer taler om en lille åben økonomi med frie kapitalbevægelser?*